

Продаєвич К.В., студентка
факультету менеджменту та бізнесу
ВП «МФ КНУКіМ»;
Науковий керівник: **Орлова О.В.**,
к.п.н., доцент кафедри
культурології ВП «МФ КНУКіМ»

ВИННИЙ ТУРИЗМ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

Винний туризм – це особливий вид відпочинку і подорожей, що включає в себе дегустацію вина, ознайомлення з його історією, процесом виробництва та безпосередньо купівлю винного продукту прямо на місці виготовлення. Цей вид туризму передбачає відвідування виноробних господарств, виноградників, ресторанів, винних фестивалів, погребів зберігання різних сортів вина тощо.

В Україні такий напрям діяльності як винний туризм лише починає поширюватися, але він має міцне підґрунтя для свого розвитку. Дослідники виноробства разом зі знавцями у сфері туризму виділяють в Україні кілька регіонів, що є сприятливими для розвитку цього виду туризму: Кримський, Причорноморський, Приазовський та Закарпатський. Загалом в даних регіонах функціонує понад 110 заводів з виробництва вина та більше 1000 сільськогосподарських підприємств зайнятих в даній галузі.

Аналіз даних місцевостей свідчить, що одним з найперспективніших районів для та розвитку винного туризму є Причорноморський регіон, до якого входять Миколаївська, Одеська та Херсонська області, оскільки площа виноградних насаджень в цих областях складає 56 989,1 га, а це майже половина від усієї площі виноградних насаджень України. Саме на цей край припадає близько 70 % виробництва виноматеріалів в країні.

Прикладом сучасного виноробницького комплексу є ТОВ Промислово-торгова компанія "Шабо". Шабо – це стародавній виноробницький регіон, де виноград вирощують з XII сторіччя. На цій території сконцентровані унікальні чинники, які є запорукою виробництва виноробної продукції. Це своєрідний мікроклімат. Шабо розташоване на півдні України, на так званій "виноградній широті" (між 46° та 47° північної широти), тобто на одній широті з такими кращими виноградниками світу, як Бордо і Бургундія. Перші виноградники були закладені ще за античних часів, а культурне виноробство започаткували швейцарські переселенці, які заснували тут у 1822 році виноробницьке поселення. Сировинна база компанії – понад тисячу гектарів виноградників шабського терруару, переважна більшість з яких становлять виноградні лози європейських сортів клонової селекції з

кращих розплідників Європи. До структури компанії входять: відділення з прийому і переробки винограду, відділення елітного виноробства, виробничий комплекс ігристих вин «Shabo» (Будинок ігристих вин «Shabo»), коньячний двір, старовинні підвали та виносховища загальною площею близько 10 тис. м², лінії розливу продукції тощо. Уся продукція ТМ «Shabo» створюється у відповідності до принципу «Все краще з кращого винограду». Асортимент складають тихі вина, класичні та резервуарні ігристі вина, сухий херес, вермути, коньяки, бренді, виноградна горілка. Продукція ТМ «Shabo» неодноразово нагороджувалася Гран-прі і медалями на міжнародних конкурсних дегустаціях (Франція, Німеччина, Італія, Росія, Молдова, Україна). Всього в колекції підприємства – близько 300 нагород.

У 2009 році на території виробничого комплексу компанії було відкрито Центр культури вина Шабо. Це єдиний в Україні культурний центр, який поєднує діюче сучасне високотехнологічне підприємство, двохсотлітні винні підвали, унікальний музейний лабіринт, арт-ансамбль «Трилогія виноградної лози», дегустаційні зали, музейні кінозали, оригінальні експозиції ландшафтного та архітектурного мистецтва. Туристи мають можливість взяти участь в організованих екскурсіях, винних турах, турах вихідного дня, краєзнавчих екскурсіях тощо. Уесь асортимент ТМ «Shabo», –а це більш ніж 70 найменувань продукції найвищої якості, – представлений у фірмовому магазині, розташованому на території виробничого комплексу. У вересні 2011 року Центр культури вина Шабо було включено у Міжнародну асоціацію культурного й туристичного обміну і визнано об'єктом винної культурної спадщини Європи.

Національний науковий центр «Інститут виноградарства і виноробства імені В. Є. Таїрова», розташований у селищі Таїровому Овідіопольського району. Інститут був заснований у 1905 році відомим ученим і практиком Василем Єгоровичем Таїровим. За роки існування інституту його співробітники вивели близько 130 сортів столового і технічного винограду, з яких 32 внесено до Державного реєстру сортів рослин України. Тільки за останнє десятиліття тут розроблені технології виробництва 30 найменувань вин з сортів винограду власної селекції, які одержали на міжнародних виставках і конкурсах численні золоті й срібні медалі. Справжній смак продукції можна відчути тільки на дегустації – презентації вин, яка проводиться в інституті. Крім дегустації вина пропонують відвідати музей виноградарства і виноробства України, заснований до 100-річчя інституту. В експозиції музею проілюстровані основні віхи розвитку вітчизняної наукової школи виноградарства і виноробства, засновником якої був В. Є. Таїров. Тут можна побачити його особисті речі, прижиттєві видання наукових праць, старовинне лабораторне обладнання тощо.

Сучасне виноробне підприємство «Велес», розташоване у с. Криничному Болградського району, де випускають якісне вино під торговою маркою «Колоніст». Виробництво вина здійснюється тут на сучасному європейському устаткуванні з винограду, вирощеного на південно-західних схилах узбережжя озера Ялпуг. У рамках винних турів з відвідуванням виробництва ТОВ «Велес» туристів знайомлять з технологією виробництва вина, а по закінченні екскурсії пропонують дегустацію, яка проводиться висококваліфікованими технологами. На території виноробного комплексу є два дегустаційні зали, облаштовані у різних стилях, але однаково затишні. А завершує програму частування стравами болгарської національної кухні. Доповнює туристичну програму ознайомлення з експонатами музею старовинної теле- і радіотехніки, що діє на території виноробного комплексу.

У Миколаївській області винний тур до «Коблево» включає: екскурсію заводом з ознайомленням з усіма основними технологічними процесами, дегустацію декількох кращих вин: Совіньон, Шардоне, Аліготе, Мерло, Сапераві, Каберне. Винний туризм в області не є окремим видом туристичної діяльності і обмежується відвідинами вин заводу у Коблево та фірмового магазину.

Проблеми та сучасний стан винного туризму:

В Україні причиною низького попиту на винні тури криється не тільки в туристах, а й в самих власниках виноробних заводів. Найелементарніше – це відсутність реклами з боку, як самих виноробів, так і професійних туристичних агентств. Другим аспектом, і в цьому випадку непогано було б звернути увагу на досвід інших країн, є підтримка розвитку винного туризму державою і це становить вагомий дохід у місцевому бюджеті.

Винний туризм – це не тільки застілля і дегустація, а й ціла наука, яка стане темою для цікавих і пізнавальних екскурсій. Паралельно з цим можуть бути організовані екскурсії по виноробних господарствам, замках, погребях.